

Конституційний суд України

01033 м. Київ вул. Жилянська, 14

Чхартішвілі Паати Костянтиновича,

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
про тлумачення ст. 234 Кримінального процесуального
кодексу України

Обґрунтування порушення конституційних
прав та свобод

Ухвалою слідчого судді

районного суду

дозволено особистий обшук громадянина Чхартішвілі П.К.
Відповідно до ст. 6 Конституції України,
«...Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють
свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до
законів України...».

Таким чином, суд наділений спеціальною правоздатністю і не може
діяти у спосіб, який не встановлений законом.

Діючим КПК України, не передбачено винесення слідчим суддею
ухвали про обшук особи. Життя, здоров'я, честь, гідність, недоторканність і
безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю (ст. 3
Конституції України).

Проведення обшуку на підставі ухвали слідчого судді призводить до
порушення конституційних прав Чхартішвілі П.К. на особисту
недоторканість та в подальшому може вплинути на можливість визнання
доказів недопустимими.

Обґрунтування наявності неоднозначного застосування
ст. 234 Кримінального процесуального кодексу України

Згідно ст. 234 КПК України, яка потребує тлумачення:

«1. Обшук проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукання знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте у результаті його вчинення, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб.

2. Обшук проводиться на підставі ухвали слідчого судді.

3. У разі необхідності провести обшук слідчий за погодженням з прокурором або прокурор звертається до слідчого судді з відповідним клопотанням, яке повинно містити відомості про:

1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

2) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з розслідуванням якого подається клопотання;

3) правову кваліфікацію кримінального правопорушення з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

4) підстави для обшуку;

5) житло чи інше володіння особи або частину житла чи іншого володіння особи, де планується проведення обшуку;

6) особу, якій належить житло чи інше володіння, та особу, у фактичному володінні якої воно знаходиться;

7) речі, документи або осіб, яких планується відшукати.

До клопотання також мають бути додані оригінали або копії документів та інших матеріалів, якими прокурор, слідчий обґрунтовує доводи клопотання, а також витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо кримінального провадження, в рамках якого подається клопотання.

4. Клопотання про обшук розглядається у суді в день його надходження за участю слідчого або прокурора.

5. Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про обшук, якщо прокурор, слідчий не доведе наявність достатніх підстав вважати, що:

1) було вчинено кримінальне правопорушення;

2) відшукувані речі і документи мають значення для досудового розслідування;

3) відомості, які містяться у відшукуваних речах і документах, можуть бути доказами під час судового розгляду;

4) відшукувані речі, документи або особи знаходяться у зазначеному в клопотанні житлі чи іншому володінні особи».

Таким чином, відповідно до ст. 234 КПК України слідчий суддя може винести ухвалу про дозвіл на проведення обшуку житла, чи іншого володіння особи.

Відповідно до Ухвали слідчого судді _____ районного суду _____ суд дійшов висновку, що

«...Відповідно до ст. 234 КПК України, обшук проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукання знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте у результаті його вчинення, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб.

Відповідно до ст. 233 КПК України ніхто не має проникнути до житла чи іншого володіння особи з будь-якою метою, інакше як лише за добровільною згодою особи, яка ними володіє, або на підставі ухвали слідчого судді.

Слідчий суддя вбачає, що здійснивши обшук зазначеної особи, можливо буде відшукати наркотичні засоби, зброю, а також речі і цінності, що здобуті злочинним шляхом або предмети і документи, які мають значення для встановлення істини в досудовому розслідуванні. При цьому відомості, надані слідчим є достатніми для проведення обшуку...».

Таким чином, слідчий суддя, керуючись ст. 234 КПК України дійшов висновку про можливість проведення обшуку особи на підставі ухвали слідчого судді.

Відповідно до іншої ухвали слідчого судді _____ районного суду _____, суд дійшов протилежного висновку, що

«...У разі необхідності провести обшук слідчий за погодженням з прокурором або прокурор звертається до слідчого судді з відповідним клопотанням, яке повинно містити відомості про:

- 1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;
- 2) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з розслідуванням якого подається клопотання;
- 3) правову кваліфікацію кримінального правопорушення з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;
- 4) підстави для обшуку;

5) житло чи інше володіння особи або частину житла чи іншого володіння особи, де планується проведення обшуку;

6) особу, якій належить житло чи інше володіння, та особу, у фактичному володінні якої воно знаходиться;

7) речі, документи або осіб, яких планується відшукати...».

Таким чином, слідчий суддя, керуючись ст. 234 КПК України дійшов висновку про неможливість проведення обшуку особи на підставі ухвали слідчого судді...».

Із наведених судових рішень, які є остаточними (ч. 3 ст. 309 КПК України), вбачається відмінне тлумачення ст. 234 КПК України, щодо можливості обшуку особи на підставі ухвали слідчого судді.

Відповідно до ст. 94 Закону України «Про Конституційний суд України»

«...підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод...».

На підставі викладеного, керуючись ст. 94 ЗУ «Про Конституційний суд України»,

Прошу:

Дати офіційне тлумачення ст. 234 Кримінального процесуального кодексу України щодо можливості прийняття ухвали слідчим суддею про обшук особи.

Додатки:

1. Копія ухвали районного суду на 1 арк.;
2. Копія ухвали районного суду на 1 арк.;
3. Копія звернення з додатками - 2 екз.;

23 лютого 2016 року

П.К. Чхартішвілі